

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSECULTUURGEMEENSCHAP

Zitting 1974 • 1975

Nr. 2

HANDELINGEN

Vergadering van dinsdag 5 november 1974

INHOUDSOPGAVE

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Afwezig met kennisgeving, blz. 21

BOODSCHAPPEN, blz. 21

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verzending, blz. 21

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening, blz. 21

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verzending, blz. 21

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste leden, blz. 21

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Aanvulling van de agenda, blz. 21

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Persoonlijk feit tijdens de vorige openbare vergadering, blz. 22

MOTIE VAN ORDE

Coördinatie parlementaire werkzaamheden.
Spreker: de heer **M. Coppieters**, blz. 22

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

— van de heer **H. Boel** c.s. houdende onmiddellijke samenstelling van een Bijzondere Commissie belast met het onderzoek van de hangende personeelsaangelegenheden en met het opstellen van een personeelsstatuut — nr. 81 (1971-1975)/1, blz. 22

— van de heer **A. Kempinaire** houdende onmiddellijke opstelling van een personeelsstatuut en onderzoek van de hangende personeelsaangelegenheden door de Commissie voor het Reglement — nr. 82 (1974-1975)/1, blz. 22

— van de heer **M. Coppieters** c.s. houdende onmiddellijke aanwijzing van de Nederlands-talige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie — nr. 83 (1974-1975)/1, blz. 22

— van de heer **R. Hulpiau** betreffende het personeelsstatuut -nr. 87 (1974-1975)/1, blz. 22

Voorstel tot verdaging: mededeling van de Voorzitter.

Sprekers: **de Voorzitter**, de heer **H. Boel**, **de Voorzitter** die zijn mededeling toelicht, de heren **M. Coppieters**, **R. Hulpiau**, **A. Kempinaire**, blz. 22

Intrekking, blz. 24

Stemming over het voorstel tot verdaging.

Sprekers: de heren **H. Boel**, **J. Van Elewyck**, blz. 24

MOTIE VAN ORDE

Beroep op het Reglement.

Sprekers: de heren **F. Baert**, **J. Van Elewyck**,
b l z . 2 4

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

— van de heer **C. Van Elsen** aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de bestemming van de militaire basissen van Grobbendonk en **Tielen-Lichtaart**, blz. 25

- van de heer **L. Vansteenkiste** aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de BRT-berichtgeving over het proces-Baudrin, blz. 25
- van de heer **G. Monard** aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de toekenning van toelagen aan culturele centra voor het **werkingsjaar** 1974, blz. 26
- van de heer **Jan Vandekerckhove** aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over het verbieden van het gebruik van het Cultureel Centrum te Hasselt aan een Limburgse vereniging en de overeenstemming van deze beslissing met de bepalingen en de geest van het Cultuurpact, blz. 27

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste leden, blz. 28
 Wijziging onder de plaatsvervangers, blz. 28

MOTIE VAN ORDE

Beroep op de agenda.
 Sprekers: de heren **M. Coppieters, H. Boel, J. Van Eynde, M. Coppieters, R. Hulpiau, M. Coppieters, L. Rombaut, L. Van Geyt, A. Kempinaire**, blz. 28
 Schorsing en hervatting van de vergadering, blz. 31

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer **M. Coppieters** c.s. houdende onmiddellijke aanwijzing

van de Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Indiening en bespreking.

Sprekers: de heren **M. Coppieters, R. Hulpiau, A. Kempinaire, H. Boel, L. Van Geyt**, blz. 31

Artikelsgewijze bespreking, blz. 32

Naamstemming, blz. 32

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van de erkenning van gemeentelijke culturele raden — nrs. 16 (**B.Z. 1974**)/1 (omslag) tot 10 — nrs. 128 (**1973-1974**)/1 tot 7.

Algemene bespreking.

Sprekers: de heren **A. De Rore**, rapporteur; **J. Van Elewyck**, blz. 33

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 37

ONTWERP VAN DECREET tot regeling van de erkenning van gemeentelijke culturele raden — nrs. 16 (**B.Z. 1974**)/1 (omslag) tot 10 — nrs. 128 (**1973-1974**)/1 tot 7.

Voortzetting van de algemene bespreking.

Sprekers: de heer **D. Coens** en mevrouw N. Maes, blz. 37

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 40

VRAGEN (R.v.O. art. 51)

Schriftelijke vragen en antwoorden, blz. 40

■

VOORZITTER:
DE HEER J. BASCOUR,
VOORZITTER

De heren **B. Van Hoorick** en **D. Coens**, Secretarissen,
nemen plaats aan het Bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter
tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend om 14.30 uur.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De Voorzitter: Afwezig met kennisgeving:

de heer **E. Flamant**, ziek;
de heer **J. van Waterschoot**, buitenslands (O.E.S.O.);
de heren **G. Breyne**, **F. Tanghe**, buitenslands;
de heren **W. Calewaert**, **L. Cantillon**, **F. De Bondt**,
T. Declercq, **P. De Keersmaeker**, **W. Martens**,
M. Vandenhove, **A. Verspeeten**, ambtsverplichtingen.

BOODSCHAPPEN

De Voorzitter: Bij brief van 15 oktober 1974 deelt
de Voorzitter van de Conseil culturel de la Com-
munauté **culturelle** française mede dat voornoemde
Raad ter vergadering van 15 oktober 1974 voor
samengesteld werd verklaard.

Bij brief van 16 oktober 1974 deelt de Voorzitter
van de Rat der Deutschen Kulturgemeinschaft mede
dat voornoemde Raad ter vergadering van 15 okto-
ber 1974 voor samengesteld werd verklaard.

— **Ter kennisgeving**

VOORSTELLEN VAN DECREET

Iudieuiug en verzending

De Voorzitter: De volgende voorstellen van decreet
werden ingediend en naar de bevoegde Commissies
verzonden :

Voorstel van decreet van de heer **M. Vanhaegen-
doren** C.S. houdende instelling van wettelijke diplo-
ma's van kandidaat, licentiaat en doctor in de
humane voedingsleer — nr. 84/1.
Verzonden naar de Commissie voor onderwijs.

Voorstel van decreet van de heer **M. Vanhaegen-
doren** C.S. houdende verplichte mededeling van de
immigratie in het tweetalige gebied **Brussel-Hoofd-
stad** aan de Nederlandse Commissie voor de Cultuur
van de Brusselse Agglomeratie — nr. 85/1.
Verzonden naar de Commissie voor het Reglement.

Voorstel van decreet van de heer **S. Février** tot
erkenning van het Staatsdomein van **Gaasbeek** als
wetenschappelijke instelling — nr. 86/1.
Verzonden naar de Commissie voor culturele
promotie en het cultureel patrimonium.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening

De Voorzitter: Het volgende voorstel van resolutie
werd ingediend :

Voorstel van resolutie van de heer **R. Hulpiau**
betreffende het personeelsstatuut — nr. 87/1.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Iudieniug en verzending

De Voorzitter: Het volgende voorstel van resolutie
werd ingediend en naar de bevoegde commissie
verzonden :

Voorstel van resolutie van de heer **M. Coppieters**
betreffende de samenstelling van het Bureau —
nr. 88/1.
Verzonden naar de commissie voor het Reglement.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste leden

De Voorzitter: De **C.V.P.-Cultuurfractie** stelt de
volgende wijziging voor :

— in de Commissie voor jeugdbeleid, permanente
vorming en sport : de heer **R. Gheysen** vervangen
door de heer **M. Olivier**.

Is de Raad het daarmee eens? (**Instemming**)
Aldus is besloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Aanvulling van de agenda

De Voorzitter: Dames en Heren, overeenkomstig
artikel 52 van het Reglement heeft de heer Jan
Vandekerckhove verzocht een mondelinge vraag
te stellen aan de Minister van Nederlandse Cultuur
en van Vlaamse Aangelegenheden.
Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en
van Vlaamse Aangelegenheden heeft haar instem-
ming betuigd om deze vraag tijdens de openbare
vergadering van heden te beantwoorden.

Derhalve stel ik voor deze vraag na de andere vragen aan de agenda toe te voegen.
Is de Raad het **daarmede eens?** (*Instemming*)
Aldus is besloten.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Persoonlijk feit tijdens de vorige openbare vergadering

De Voorzitter: Ik moge u bij de opening van deze vergadering die volgt op de vorige openbare vergadering die ik wegens spijtige, betreurenswaardige incidenten diende op te heffen, mededelen dat het persoonlijk feit tussen twee leden van de vergadering, persoonlijk feit dat aanleiding was tot voormelde incidenten, bijgelegd is na een gesprek tussen beide collega's.

Ik dank deze collega's mij de gelegenheid te hebben geboden de vergadering hiervan in kennis te stellen. Nu de gemoederen bedaard zijn, spreek ik de hoop uit dat wij thans onze werkzaamheden in een meer serene sfeer kunnen verder zetten, vanzelfsprekend zonder dat daarvoor iemand zijn mening moet prijsgeven.

MOTIE VAN ORDE

Coördinatie van de parlementaire werkzaamheden

De heer M. Coppieters: Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord bij motie van orde.

De Voorzitter: De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte Collega's, met spijt stellen wij vast, en niet zonder protest, dat tijdens deze openbare vergadering opnieuw andere parlementaire activiteiten aan de gang zijn. Dit is niet de eerste maal.

De aan de gang zijnde activiteiten zijn niet van de minst belangrijke. Op deze dag en dit uur vergadert de Kamercommissie voor Financiën en dan nog wel voor de bespreking van de **Rijksmiddelenbegroting**.

Terwijl wij dit feit aanklagen klagen wij terzelfdertijd het voortdurend gehaspel met de commissies aan.

Tientallen collega's horen op sommige dagen van de week aanwezig te zijn in de commissies van Kamer of Senaat evenals in de commissies van de Cultuurraad. Ik vraag dat hieraan eindelijk een einde zou worden gesteld. (*Applaus op alle banken*)

De Voorzitter: Mijnheer Coppieters, wij hebben akte genomen van uw verklaring.
Het incident is gesloten.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

— van de heer **H. Boel** C.S. houdende onmiddellijke samenstelling van een Bijzondere Commissie belast met het onderzoek van de hangende personeelsaangelegenheden en met het opstellen van een personeelsstatuut — nr. 81 (1974-1975)/1.

— van de heer **A. Kempinaire** houdende onmiddellijke opstelling van een personeelsstatuut en onderzoek van de hangende personeelsaangelegenheden door de Commissie voor het Reglement — nr. 82 (1974-1975)/1.

— van de heer **M. Coppieters** C.S. houdende onmiddellijke aanwijzing van de Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie — nr. 83 (1974-1975)/1.

— van de heer **R. Hulpiau** betreffende het personeelsstatuut — nr. 87 (1974-1975)/1.

Voorstel tot verdaging

De Voorzitter: Door de heren Boel, Kempinaire en Hulpiau zijn voorstellen van resolutie in verband met de personeelsproblemen ingediend (nrs. 81, 82 en 87).

Ingevolge het verloop van de openbare vergadering van 15 oktober 1974 hebben het Bureau en de fractievoorzitters tijdens hun bijeenkomst van woensdag 30 oktober 1974 eenparig besloten over de zaak opnieuw overleg te plegen, en aan de Raad voor te stellen het debat over de voornoemde voorstellen van resolutie te verdagen tot de openbare vergadering van 19 november eerstkomende.

Door het Bureau en de fractievoorzitters werd beslist bedoeld overleg te laten plaatshebben tijdens een vergadering waarvan zij datum, uur en agenda onmiddellijk na de huidige openbare vergadering zullen bepalen.

Is men het eens met deze voorstellen betreffende onze werkzaamheden die in het Bureau eenparig werden genomen?

De heer Boel heeft het woord.

De heer H. Boel (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, Dames en Heren, het spijt mij de woorden te moeten weerleggen die zo juist zijn uitgesproken door de Voorzitter van deze Cultuurraad.

Het is inderdaad zo dat er door het Bureau een beslissing genomen is opdat de neergelegde resoluties zouden worden verdaagd naar de komende vergadering van deze Cultuurraad. Het is echter even waar dat ik zelf als fractievoorzitter mijn akkoord betuigd heb op voorwaarde dat mijn fractie mij zou volgen, omdat onze fractie zich daarover eerst moest uitspreken.

Thans heeft onze fractie zich hierover uitgesproken en is zij van oordeel dat wij niet kunnen dulden dat deze resoluties naar een volgende vergadering worden verdaagd. Wij kunnen dat niet aanvaarden omdat wij menen dat het absoluut noodzakelijk is dat in deze Cultuurraad klare wijn wordt geschonken en omdat wij niet kunnen aanvaarden dat in de toekomst nog zou worden gedaan aan wat wij noemen „machtsmisbruik”.

Terzelfdertijd stelt zich nog het volgende probleem, met name dat ik wil herinneren aan de woorden van de heer Blanckaert die in de voorgaande vergadering uitdrukkelijk op een betoog van de heer Van Eynde geantwoord heeft dat het lot van deze resoluties zou worden behandeld in de voorgaande vergadering en wij wensen dan ook uitdrukkelijk dat de Cultuurraad uitspraak zou doen over de resoluties in deze vergadering.

Ik wil eraan toevoegen dat we de mening zijn toegedaan dat de resolutie van de heer Kempinaire beter is opgesteld dan onze resolutie. Wij zien dus af van onze resolutie en scharen ons achter deze van de heer Kempinaire.

Ik heb daarstraks — alhoewel niet luidop, maar toch hard genoeg — een opmerking gehoord van de heer Verroken, die meende te moeten zeggen: „Wij vervallen opnieuw in cafépraat”. Welnu, misschien is dat mogelijk, Mijnheer Verroken, maar dan stel ik de vraag: „Wie is er oorzaak van dat hier aan cafépraat moet worden gedaan?”

(Zeer juist! en applaus bij de leden van de B.S.P., de V. U. en de K.P.)

De heer Verroken: Ge moest eens proberen zulk een incident uit te lokken in Kamer of Senaat.

(Rumoer — over- en weergeroep op verschillende banken — de Voorzitter hamert)

De heer W. Claes: In plaats van van „cafépraat” te gewagen zoudt u beter aan de Regering vragen hoe het nu eigenlijk zit met de toepassing van de taalwetgeving in de federaties rondom Brussel en met de splitsing van het kiesarrondissement Brussel.

De Voorzitter: Mijnheer Boel, indien ik u goed heb begrepen hebt u gezegd dat u wil weerleggen hetgeen ik daarnet heb verklaard in verband met de eenparige beslissing..

De heer H. Boel: Mijnheer de Voorzitter, ik ga akkoord met de eenparige beslissing, maar ons akkoord was voorwaardelijk gegeven omdat onze fractie nog moest bijeenkomen.

De Voorzitter: De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, ik sluit mij aan bij de verklaring van de heer Boel. Het is zo dat in het Bureau — en dit is niet zo in Kamer en

Senaat — de voorzitters van de fracties aanwezig zijn en dat het meermaals gebeurt — en dit geldt voor alle voorzitters — dat deze voorbehoud maken wat de houding en beslissingen van hun fractie betreft ten opzichte van de wensen of afspraken in het Bureau. Dit is ook zo gebeurd in de jongste bureauvergadering wat dit agendapunt betreft, onder meer door collega Hulpiau.

Het is toch duidelijk dat, wanneer het Bureau een wens uitspreekt, de fractievoorzitters naar hun fracties moeten en dat het deze fracties zijn die uiteindelijk de houding bepalen.

Ik sluit mij bij de verklaring van de heer Boel aan, wat zijn voorstel van resolutie betreft, namelijk het in te trekken en in te stemmen met het voorstel Kempinaire.

Ik wil duidelijk bij de bespreking van de voorstellen van resolutie betreffende het statuut en bepaalde personeelsleden verklaren dat de getroffen en thans betwiste beslissingen van het Bureau door de aanvaarding van het voorstel van resolutie van de heer Kempinaire moet worden teniet gedaan. **Zoniet** gaat het voor ons niet zo maar verder!

Ik zou aan de belangrijkste fractie van deze Raad willen ter overweging geven welke de politieke betekenis van zulke houding zou zijn. **(Applaus bij de leden van de Volksunie)**

De Voorzitter: De heer Hulpiau heeft het woord.

De heer Hulpiau (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, het is juist dat de vergadering van het Bureau van de Cultuurraad, in aanwezigheid van de fractievoorzitters vorige week veel tijd heeft besteed aan het zoeken van een oplossing voor de problemen die hier tijdens de voorgaande vergadering zijn gerezen.

Het is ook juist dat op die vergadering de verschillende fractievoorzitters persoonlijk hun instemming hadden betuigd met het voornemen om aan de Cultuurraad vandaag te vragen dat die punten van de agenda zouden worden afgevoerd.

Ik geef graag toe dat een aantal voorzitters dien-aangaande enig voorbehoud hebben gemaakt door te zeggen dat zij persoonlijk akkoord gingen met het verdagen van die behandeling, maar dat zij op dat stuk nog de instemming moesten bekomen van hun fracties.

Vandaag vernemen wij dat bepaalde fractievoorzitters niet gevolgd zijn geweest door hun fractie in verband met dat voornemen of dat voorstel.

Ik geloof echter niet dat er redenen zijn zich daaromtrent te grote zorgen te maken maar, hetgeen ik bij gelegenheid zou willen onderstrepen is dat wij het er allemaal evenals de fractievoorzitters, over eens waren in de vergadering van het Bureau dat wij nog geen oplossing hadden gevonden voor de gerezen problemen.

Maar daarenboven dat wij allen waren bereid een inspanning te doen om naar een oplossing te zoeken

en om die oplossing mogelijk te maken werd overeengekomen dat wij zouden trachten enkele dagen of weken tijd ter beschikking te krijgen om de nodige contacten te leggen.

In elk geval was er een akkoord bereikt om die zaak opnieuw op de agenda voor de volgende vergadering van de Cultuurraad te plaatsen.

Nu moet ik tot mijn spijt vaststellen dat die vooruitzichten — die wij samen hadden geformuleerd en waaromtrent wij ons akkoord hadden verklaard — niet waar kunnen worden gemaakt. Desniettemin stel ik voor dat wij bij het akkoord dat in het Bureau werd bereikt zouden blijven, met name, de verdaging van de behandeling van de verschillende op de agenda voorkomende resoluties. Mijnheer de Voorzitter, derhalve vraag ik dat de Cultuurraad een stemming over het verdagen van die punten zou uitbrengen.

De Voorzitter: De heer Kempinaire heeft het woord.

De heer A. Kempinaire: Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de verklaring van de heer Hulpiau. *(Ironisch gelach op de banken van de B.S.P. en de v.U.)*

De heer J. Van Elewyck: Die punten staan op de agenda en moeten vandaag worden behandeld.

Intrekking

De Voorzitter: Mag ik uit de verklaringen van de heren Boel en Coppieters besluiten dat zij hun voorstel van resolutie intrekken? *(Instemming)* Bijgevolg wordt het voorstel van resolutie van de heren Boel en Coppieters ingetrokken.

Stemming over het voorstel tot verdaging

De Voorzitter: Thans komen wij aan de behandeling van de vraag tot verdaging, geformuleerd door de heren Hulpiau en Kempinaire.

Wij gaan over tot de stemming bij zitten en opstaan.

De heer H. Boel: Ik vraag de hoofdelijke stemming.

De Voorzitter: Artikel 23, 4 bepaalt: „In alle bovenbedoelde gevallen wordt gestemd bij zitten en opstaan, tenzij de Voorzitter anders beslist.” Wij gaan over tot de stemming.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter artikel 19 van het Reglement bepaalt dat het Bureau de vergaderingen van de Raad voorbereidt en voorstellen voor de agenda doet.

Dit punt komt voor op onze agenda. Kunnen wij dat zo maar afvoeren? *(Ja! Ja! op verschillende banken van C. V.P. en P. V. V.)*

De Voorzitter: De verdaging ligt enerzijds in de lijn van het voorstel dat door het Bureau werd geformuleerd, en anderzijds kan de Raad er anders over beslissen.

De voorstanders van het voorstel tot verdaging van de heren Hulpiau en Kempinaire gelieven op te staan.

Bij zitten en opstaan wordt het voorstel tot verdaging van de voorstellen van resolutie aangenomen

De Voorzitter: De voorstellen van resolutie worden van de agenda afgevoerd. *(Hevig protest en geroep op de banken van de Volksunie — Verscheidene leden van de Volksunie trommelen op de banken)*

De heer W. Jorissen: Dat is een gemene streek!

MOTIE VAN ORDE

Beroep op het reglement

De heer F. Baert: Mijnheer de Voorzitter, ik vraag reeds herhaalde malen het woord.

De Voorzitter: De heer Baert heeft het woord.

De heer F. Baert (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, het spijt mij te moeten constateren dat wij weer op een verkeerde weg zijn. Wij hebben een agenda ontvangen van deze vergadering, waarop een bepaald aantal onderwerpen voorkwamen die vandaag worden behandeld. Indien in strijd daarmee hier een voorstel werd gedaan, hetzij door het Bureau, hetzij door iemand anders, om bepaalde punten van deze agenda af te voeren, kan ik dat niet aanvaarden als een van de gevallen waarover bij zitten en opstaan moet worden gestemd. Ik meen dat op elk ogenblik door een fractie de hoofdelijke stemming daarover kan worden gevraagd. Indien wij zo voortgaan verliest deze vergadering haar democratisch karakter.

De Voorzitter: Mijnheer Baert, ik verwijs naar artikel 23,4. van het Reglement van Orde. *(De leden van de Volksunie scanderen in koor: Broodroof, broodroof)*

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, onze fractie oordeelt dat de stemming die daarnet werd uitgebracht een bijzonder gevaarlijke stemming is, want deze betekent in feite dat een meerderheid in de Cultuurraad altijd kan beletten dat een bepaald punt besproken wordt.

(Zeer juist! op verschillende banken)

Deze motie betekent dat geen enkel punt meer aan de agenda kan gebracht worden en besproken in

openbare vergadering, waarmee de regeringsmeerderheid het niet eens zou zijn. Wij vinden dit volledig antidemocratisch en willen daartegen **protesten** en zeggen dat wij dit een zeer ernstig incident vinden **en** ook betreuren, Mijnheer de Voorzitter, dat u er zich toe leent om daarover een stemming te laten uitbrengen. Wij vinden dat volledig tegen de geest van de werking van de Cultuurraad.

De Voorzitter: Mijnheer Van Elewyck, ik verwijz naar Afdeling IV, artikel 23, 4 van het Reglement. Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Vraag van de heer C. Van Elsen aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de bestemming van de militaire basissen van Grobbendonk en Tielen-Lichtaart.

De Voorzitter: Dames en Heren, aan de orde is de vraag van de heer Van Elsen aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de bestemming van de militaire basissen van Grobbendonk en Tielen-Lichtaart.

De heer C. Van Elsen (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, Heren Ministers, geachte Collega's, mijn vraag gericht tot Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, betreft de bestemming van de militaire basissen van Grobbendonk en Tielen-Lichtaart.

Sedert 1972 werden betreffende de bestemming van de militaire basissen van Grobbendonk en **Tielen-Lichtaart** verscheidene vragen gesteld door leden van deze vergadering.

Tevens werden verzoeken geformuleerd deze basissen ter beschikking te stellen voor jeugd- en cultureel werk of toerisme. De toenmalige Ministers van Financiën hebben bevestigd dat de vroegere basis te **Tielen** een bestemming als jeugdcentrum zou krijgen. Met deze beslissing heeft de Minister van Nederlandse Cultuur zijn instemming betuigd. Tot op dit ogenblik werden deze beslissingen echter nog niet bekrachtigd.

In Grobbendonk werd een voorlopig akkoord gesloten. De V.V.V.-Nete en Aa baat tot ieders voldoening een gedeelte uit als centrum voor jeugdtoerisme. Anderzijds blijkt de gemeente **Grobbendonk** plannen te hebben om op een ander gedeelte van de terreinen een sportcentrum aan te leggen. Nu doen geruchten de ronde dat de basis zou worden ingericht als opleidingscentrum voor vrouwelijke militairen.

Zou mevrouw de Minister mij kunnen mededelen welke de definitieve plannen zijn met de beide basissen?

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken (Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden)

(op het spreekgestoelte) : Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, ik kan het geachte Lid, de heer Van Elsen, bevestigen dat, wat het vroeger militair domein Bad 3 van Tielen-Lichtaart betreft, inderdaad een akkoord bestaat over de bestemming.

Het militair domein te **Tielen** zal worden uitgebouwd als jeugdkampeercentrum. In bespreking zijn echter nog de uitvoeringsmodaliteiten.

Wat echter de militaire basis' te Grobbendonk betreft wens ik vooreerst te beklemtonen dat reeds onder mijn voorganger werd voorgesteld dit domein als beschermd landschap te erkennen. De Rijksdienst voor Monumenten en Landschapszorg heeft een eerste onderzoek ingesteld dat evenwel nog niet heeft geleid tot het inzetten van de voorlopige erkenningsprocedure.

Wat de geruchten betreft als zou de basis opnieuw in gebruik worden genomen als opleidingscentrum voor vrouwelijke militairen, zal het nodig zijn mijn collega van Landsverdediging hierover te onderwerpen. Daarvan weten wij niets.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

2. Vraag van de heer L. Vansteenkiste aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de BRT-berichtgeving over het proces-Baudrin.

De Voorzitter: Dames en Heren, aan de orde is de vraag van de heer Vansteenkiste aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de BRT-berichtgeving over het proces-Baudrin.

De heer Vansteenkiste heeft het woord.

De heer Luc Vansteenkiste (op het spreekgestoelte) :

Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, Dames en Heren, mijn vraag betreft niet het naleven van de democratische regelen in deze vergadering, maar wel het naleven van de democratische principes bij de berichtgeving van de BRT.

Iedereen gaat er wel over akkoord dat men moet waken over het relativerende belang dat wordt gehecht aan de presentatie van de feiten als nieuws. In dit verband is de uiterste discretie opgevallen van de BRT-radio en nieuwsdienst in de verslaggeving over het RTT-proces, waar toch miljarden ten **nadele** van de schatkist werden verduisterd.

Dit staat in schrille tegenstelling met de kolossale berichtgeving over de deviezenspeculatie ten **nadele** van de aandeelhouders van de Bank van Brussel. Het is moeilijk hier niet van een fundamentele

vooringenomenheid te spreken waarbij partijpolitieke bijbedoelingen voor de hand liggen. Graag vernam ik dan ook zeer spoedig van mevrouw de Minister of de Raad van Beheer over deze discrepantie heeft beraadslaagd, deze heeft goedgekeurd of welke maatregelen of richtlijnen er ter zake werden gegeven.

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken (Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden) *(op het spreekgestoelte)* : Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, ik wil hier meteen antwoorden op de schriftelijke vraag die de heer Vandamme over hetzelfde onderwerp stelde. Het proces-Baudrin wordt door de BRT-nieuwsdiensten van radio en televisie behandeld, zoals zij dat plegen te doen met andere belangrijke rechtszaken, namelijk met uitsluitende vermelding van de belangrijkste nieuwe feiten, maar zonder uitvoerige verslaggeving van getuigenverhoor, rekwisitoir en pleidooien.

Aan het RTT-proces werd op de openingsdag uitvoerige aandacht besteed. Zo werd naast de eigenlijke berichtgeving in het TV-journaal een duidend onderdeel opgenomen waarin werd herinnerd aan enkele aanklachten die de heer Baudrin ten laste worden gelegd.

Het is te verwachten dat ook op de dag van de uitspraak verslag over deze zaak zal worden uitgebracht, zowel in de radio als in de televisie. Mochten zich intussen op het proces vermeldenswaardige gebeurtenissen voordoen, dan zal daarvan in de berichtgeving melding worden gemaakt.

Bij de beoordeling van de berichtgeving over het proces-Baudrin moet er rekening mee worden gehouden dat het hier om een gerechtelijke aangelegenheid gaat. Daarbij past de nieuwsmedia een zekere terughoudendheid die gebruikelijk is bij iedere zaak welke nog „sub judice” is.

Verder dient te worden opgemerkt dat het thans aan de gang zijnde proces een onderdeel is van een reeds maandenlange slepende zaak en dat er behalve het feit van het proces zelf dan, eigenlijk weinig nieuwe feiten bekend werden.

Anderzijds was de deviezenspeculatie bij de Bank van Brussel een zeer belangrijk nieuwsfeit dat plotseling opdook. De nieuws waarde ervan steeg ver uit boven de belangen van de particuliere aandeelhouders.

Zo er al een vergelijking tussen de berichtgeving over beide aangelegenheden mogelijk en nodig is, zou men daarvoor veeleer moeten teruggrijpen naar het bekend geraken van de „RTT-zaak” enerzijds en van de „Bank van Brussel-zaak” anderzijds.

Aangezien niet is gebleken dat de informatiediensten gehandeld hebben in strijd met hun opdracht

en met de ter zake geldende voorschriften is er voor de Raad van Beheer geen reden geweest om daarover te beraadslagen of richtlijnen te geven.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

3. Vraag van de heer G. Monard aan de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden over de toekenning van toelagen aan de culturele centra voor het werkingsjaar 1974.

De Voorzitter: Dames en Heren, de agenda vermeldt de vraag van de heer Monard aan de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de toekenning van toelagen aan de culturele centra voor het werkingsjaar 1974. De heer Monard heeft het woord.

De heer G. Monard (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, Dames en Heren, het decreet tot toekenning van weddetoelagen aan erkende culturele centra treedt volgens de tekst van het decreet in werking op 1 januari 1974. De uitvoering ervan werd een jaar uitgesteld, omdat het decreet op de culturele raden hiervoor eerst moest worden goedgekeurd. In uw begroting 1974 is onder nummer 33.06 voor het eerst de som van 30 000 000 frank ingeschreven voos staffunctionarissen. De toelage voor de werking van de culturele centra viel bijgevolg weg. Is het nu niet redelijk, dat het deel van het krediet, dat voor staffunctionarissen van culturele centra was bedoeld, als toelage wordt uitgekeerd aan de culturele centra, die krachtens het koninklijk besluit van 1965 zijn opgericht. Deze culturele centra hebben recht op deze toelage en ze hebben er overigens op gerekend.

De Voorzitter: De Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken (Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden) *(op het spreekgestoelte)* : Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, in de eerste plaats wens ik de aandacht van het geachte Lid te vestigen op het feit dat in het verantwoordingsprogramma bij de begroting van Nederlandse Cultuur voor het dienstjaar 1974 (doc. 4-1(74-74) nr. 1), op pagina 69, bij de ontleding van het krediet 33.06, voor de **staffunctionarissen** van de culturele centra geen 30 000 000 frank, maar 18 500 000 frank voorzien werd.

Vervolgens wens ik hier te onderstrepen dat er voor de onmogelijkheid om het decreet op de **wedde-**toelagen aan staffunctionarissen van culturele centra reeds in 1974 te laten toepassen, naast het nog niet goedkeuren van het decreet op de culturele raden, nog andere redenen zijn.

a) Zo kon het College van Advies inzake culturele

centra, bedoeld voor de uitvoering van sommige bepalingen van het decreet, nog niet worden samengesteld. Daar er in dit College vertegenwoordigers dienden te zetelen van de nieuwe Hoge Raad voor de Volksopleiding diende deze eerst te worden geïnstalleerd. Dit is ondertussen gebeurd, zodat het College zeer binnenkort kan worden samengesteld.

- b) De uitvoeringsbesluiten, die in het decreet bedoeld zijn, zijn onderworpen aan ingewikkelde en tijdrovende procedures.

Oorspronkelijk lag het in mijn bedoeling voorschotten op de weddetoelagen voor de staffunctionarissen van de culturele centra in 1974 toe te kennen aan de centra.

De Inspectie van Financiën adviseerde hieromtrent echter ongunstig. Inderdaad, een dergelijke handelswijze zou ingaan tegen de wil van de wetgever, die wel in weddetoelagen voorziet, maar niet in toelagen aan de centra zelf.

Om toch in belangrijke mate aan de moeilijkheden van de culturele centra tegemoet te komen, heb ik dan gemeend in het bijpassingsblad van de begroting van 1974 van Nederlandse Cultuur voor de subsidiëring van de werking van deze centra eenmalige nominatim kredieten te moeten inschrijven.

Zij slaan op veertien culturele centra, die met rijks-toelagen gebouwd of aangekocht werden en die reeds geheel of gedeeltelijk in werking zijn. Deze toelagen refereren derhalve niet naar het decreet maar anderszijds zullen ze in de toekomst ook niet als precedent kunnen worden ingeroepen.

Bij de vaststelling van deze nominatim inschrijvingen werd, weliswaar in de geest van het decreet, rekening gehouden met de grootte en de werking van de betrokken culturele centra.

Ik ben ervan overtuigd dat een dergelijke oplossing de verwachtingen van collega Monard niet zal beschamen en dat zij op een reële wijze tegemoet komt aan de behoeften van de centra.

Vanaf 1 januari 1975 zal het decreet op de weddetoelagen voor de staffunctionarissen van de culturele centra zeker kunnen worden toegepast.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

4. Vraag van de heer Jan Vandekerckhove aan de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden over het verbieden van het gebruik van het Cultureel Centrum te Hasselt aan een Limburgse vereniging en de overeenstemming van deze beslissing met de bepalingen en de geest van het Cultuurpact.

De Voorzitter: Dames en Heren, aan de orde is de vraag van de heer Jan Vandekerckhove aan de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden over het verbieden van het gebruik

van het Cultureel Centrum te Hasselt aan een Limburgse vereniging en de overeenstemming van deze beslissing met de bepalingen en de geest van het Cultuurpact.

De heer Vandekerckhove heeft het woord.

De heer Jan Vandekerckhove (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, geachte Collega's, op 20 september 1974 gaf de directie van het Cultureel Centrum te Hasselt de schriftelijke vergunning aan het „Komitee Limburgs Offer voor Vlaanderen” tot het organiseren van een besloten Deumensherdenking. Deze herdenking werd in het programmablad van het Cultureel Centrum zelf aangekondigd.

Na tussenkomst van het College van Burgemeester en Schepenen van Hasselt is deze vergunning op 27 oktober 1974 opnieuw ingetrokken en werd de toegang tot het Cultureel Centrum aan het Komitee ontzegd.

Kan de geachte Minister mij mededelen of het in overeenstemming te brengen is met de bepalingen en de geest van het Cultuurpact dat de gemeentelijke meerderheidsgroep om redenen van politieke opportuniteit de toegang tot een Cultureel Centrum verbiedt?

De Voorzitter: Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken (Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden) (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, wij kunnen op de vraag van het geachte Lid antwoorden dat, zoals hem bekend is, het Cultureel Centrum van Hasselt een gemeentelijke instelling is, waarvan het beheer bij beslissing van de Gemeenteraad werd toevertrouwd aan een vereniging zonder winstoogmerk.

Aan de Raad van Beheer van deze vereniging werd, zoals door de statuten wordt voorgeschreven, door de directeur van het Centrum een vraag voorgelegd uitgaande van een feitelijke vereniging „Komitee Limburgs Offer voor Vlaanderen”. Dit Comité vroeg het gebruik van het Centrum voor het houden van een besloten vergadering.

Op het ogenblik van de beraadslaging in de Raad van Beheer bleek echter dat van een besloten vergadering geen sprake meer was: in verschillende publikaties was de bijeenkomst reeds als een openbare bijeenkomst bekendgemaakt.

Gezien het speciale onderwerp van de bijeenkomst is de Raad van Beheer in bijzondere vergadering bijeengekomen. Deze heeft bij eenparigheid van stemmen beslist de bijeenkomst als niet opportuun te bestempelen. Wegens het bijzondere karakter van de aanvraag heeft de Raad van Beheer evenwel besloten het dossier in handen te leggen van het Gemeentebestuur.

Dit bestuur heeft rekening gehouden met de eenparig uitgedrukte mening van de Raad van Beheer. Het heeft de bijeenkomst eveneens niet opportuun geacht en de vergunning ingetrokken.

Het is daarbij van belang te weten dat in de Raad van Beheer van het Cultureel Centrum alle politieke en filosofische stromingen vertegenwoordigd zijn en dat het eenparige advies werd geformuleerd in aanwezigheid van alle leden van de Raad van Beheer.

Zij menen derhalve dat het Gemeentebestuur van Hasselt geen enkel verwijt treft: op geen enkele wijze heeft een meerderheidsgroep van haar macht misbruik gemaakt; de beslissing was gebaseerd op een eenparig advies van een bestuurslichaam samengesteld volgens de geest van het Cultuurpactdecreet.

(Geroep op de banken van de Volksunie)

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste leden

De Voorzitter: De P.V.V.-fractie stelt de volgende wijziging voor :

- in de Commissie voor Culturele Promotie en het Cultureel Patrimonium : de heer A. De Winter vervangen door de heer Jos Daems.

Wijziging onder de plaatsvervangers

De Voorzitter: De P.V.V.-fractie stelt de volgende wijziging voor :

- in de Commissie voor Taalwetgeving en Taalbescherming : de heer A. De Winter vervangen door de heer J. Kickx.

Is de Raad het hiermede eens? **(Instemming)**
Aldus is besloten.

MOTIE VAN ORDE

Beroep op de agenda

De heer M. Coppieters: Mijnheer de Voorzitter, het is duidelijk dat een punt van de agenda niet is behandeld, namelijk mijn voorstel van resolutie in verband met de aanwijzing van de Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. Dit had met de voorstellen van resolutie inzake het personeelsstatuut helemaal niets te maken.

Ik vraag dan ook de onmiddellijke behandeling van dit voorstel van resolutie, dat trouwens aan de orde had moeten worden gesteld vóór de vier mondelinge vragen.

De Voorzitter: Ik moet u wel zeer slecht begrepen hebben, Mijnheer Coppieters, want nadat ik u, zoals de heer Boel de vraag had gesteld of u uw voorstel van resolutie introk, bleven er volgens mij nog twee voorstellen van resolutie over, deze van de heren Kempinaire en Hulpiau, die hebben gevraagd hun voorstel van resolutie van de agenda af te voeren. **(Protest op de banken van de V.U. en van de B.S.P.)**

U protesteert wel wat laat.

De heer H. Boel: Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen het in geen geval eens zijn met uw houding. In onze geest en naar onze mening ging het om de voorstellen van resolutie die betrekking hebben op het personeel en het personeelsstatuut.

De heer J. Van Elewycck : Natuurlijk !

De heer H. Boel: Er is tot nog toe met geen woord gerept over het voorstel van resolutie van de heer Coppieters in verband met de aanwijzing van de leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. Over de afvoering van dit voorstel van resolutie is niet gestemd, want het is gewoonweg nog niet in behandeling genomen. De bespreking ervan is evenmin verdaagd geworden.

De Voorzitter: Mijnheer Boel, ik herhaal dat door de heren Hulpiau en Kempinaire zeer uitdrukkelijk is gevraagd de voorstellen van resolutie in het meervoud, van de agenda af te voeren. **(Protest op verschillende banken)** Op dat ogenblik bleven er nog maar twee voorstellen van resolutie over.

De heer J. Van Eynde: Het zijn toch twee voorstellen van resolutie over totaal verschillende problemen, Mijnheer de Voorzitter !

De Voorzitter: Dames en Heren, wij gaan over tot de behandeling van het ontwerp van decreet tot regeling van de erkenning van gemeentelijke culturele raden. **(Protest op de banken van de B.S.P. en op de banken van de V.U.)**

De heer J. Van Elewycck : Maar wij worden hier werkelijk gemachineerd !

De Voorzitter: De heer De Rore, rapporteur, heeft het woord. **(Protest op de banken van de B.S.P. en van de V.U.)**

De heer J. Van Eynde: Dat is de Cultuurraad onwaardig!

De heer J. Van Elewycck: Het is een echte machinatie!

De heer J. Van Eynde: Mijnheer de Voorzitter, ik was niet in de vergadering aanwezig toen, naar het

schijnt, besloten is de voorstellen van resolutie inzake de personeelsaangelegenheden van de agenda af te voeren. Op dat ogenblik heeft de fractievoorzitter van onze partij, de heer Boel, herinnerd aan de woorden en aan de verbintenis die de heer Blanckaert, in een vorige vergadering had aangegaan, en die slechts werd afgewimpeld doordat op het einde van die vergadering besloten werd die aangelegenheden te verdagen tot vandaag.

Maar dit alles heeft toch niets te maken met het voorstel van resolutie van de heer Coppieters houdende onmiddellijke aanwijzing van de Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Hoe kan men hier vandaag komen zeggen dat dit punt van de agenda moet worden afgevoerd nadat, na de vergadering van het Bureau van de C.V.P. van vorige week, voorzitter Martens heeft gezegd dat hij voorstander was van de aanduiding van de leden van de Cultuurpactcommissie?

De Voorzitter: Mijnheer Van Eynde, mag ik u het volgende laten aanmerken. Wat u zegt ligt in de lijn van de beslissing van het Bureau. Er werd gestemd over de verdaging en, dat is het belangrijkste, onmiddellijk wordt er een vergadering van het Bureau belegd om die zaken te bespreken.

De heer J. Van Eynde: Mijnheer de Voorzitter, het is niet de bedoeling van de socialistische fractie en evenmin, naar ik vermoed, van de fracties van de partijen in deze Cultuurraad die behoren tot de oppositie van de Regering, — wat in feite niets te maken heeft met de meerderheid in de Cultuurraad — de beraadslagingen onmogelijk te maken maar ik stel vast dat hier een houding wordt aangenomen door de leden van de regeringsmeerderheid en door u, die van die aard is dat men ons in een bepaalde hoek drijft.

Indien u meent dat de werkzaamheden in de Nederlandse Cultuurraad op dezelfde wijze moeten verlopen als de vorige vergadering van deze Raad sedert het reces, staat u dat vrij, maar dat is geenszins onze bedoeling.

In ieder geval bestaat er niet de minste correlatie tussen de drie voorstellen van resolutie en betreffende het personeelsstatuut en de toestand van bepaalde personeelsleden enerzijds, en het voorstel houdende onmiddellijke aanwijzing van de Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie anderzijds, tenzij die dat bij sommige leden van deze Cultuurraad de gedachte ingang vindt dat door machtsmisbruiken, die niet in overeenstemming zijn met wat in het Cultuurpact is overeengekomen en die mogelijk worden gemaakt door ontstentenis van de Cultuurpactcommissie, men inzake personeelsaangelegenheden ook houdingen kan aannemen die wij niet kunnen goedkeuren.

De socialistische fractie heeft zich de vorige maal niet aangesloten bij het kabaal dat hier door de

leden van de Volksunie werd gemaakt, maar wij hebben ook nooit verborgen dat wij ten gronde akkoord waren met de door de Volksunie aangenomen houding. Wat wij volstrekt afkeuren is de houding die werd aangenomen door de C.V.P.-leden van het Bureau.

De heer W. Jorissen: Dat is de kern van de zaak.

De heer J. Van Eynde: Daarom stel ik formeel voor, Mijnheer de Voorzitter, en bij ontstentenis van instemming met dat voorstel geloof ik u de verzekering te kunnen geven dat wij opnieuw maatregelen zullen nemen om de vergaderingen van de Cultuurraad onmogelijk te maken, dat de vergadering zich uitsprekt over het voorstel van resolutie van de heer Coppieters houdende onmiddellijke aanwijzing van de Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. Ik hoop dat de leden van de C.V.P. zullen ingaan op het openbaar uitgedrukt — maar hier niet bevestigd — verlangen van hun voorzitter Wilfried Martens, om zich aan te sluiten bij de wens onmiddellijk de leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie aan te duiden.

Er is in het voorstel van de heer Coppieters niets dat ons verhindert ermee in te stemmen en ik durf hopen dat er evenmin bezwaren zijn van de C.V.P. of van de P.V.V. om er zich bij aan te sluiten.
(Applaus op de banken van de B.S.P. en de V.U.)

De Voorzitter: De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, waarde Collega's, hier wordt bewust of onbewust onduidelijkheid geschapen. Mijn naam staat onder een voorstel van resolutie ingediend door de heer Boel. Dit voorstel slaat alleen op de kwestie van het statuut en de toestand van sommige personeelsleden waarover hier werd gesproken. Ook bij de voorbespreking in het Bureau, — en hier doe ik een plechtig beroep op de heer Hulpiau — werd nooit afgesproken, of zelfs niet de wens geuit, mijn voorstel van resolutie te laten verdagen.

Geachte Collega's, en ik richt mij vooral tot die van de C.V.P., u kent de wet en het decreet over het Cultuurpact. Van uw houding zal afhangen of deze Vaste Nationale Cultuurpactcommissie er komt, ja dan neen. Als zij er niet komt zal terecht de verdenking op u wegen dat u er voordeel bij hebt als ze er niet komt. Dit willen wij vermijden.

(Applaus op de banken van de V.U. en van de B.S.P.)

De heer W. Jorissen: Machtsmisbruik, dat is het enige wat men kent.

De Voorzitter: Dames en Heren, niemand zal ontkennen dat er een voorstel was van de heren

Hulpiau en Kempinaire om de voorstellen van resolutie die aan de agenda stonden te verdagen. **(Protest, uitroepen op de banken van de V.U. en van de B.S.P.)**

Ik wijs er u ook op dat wij zijn overgegaan tot de behandeling van de mondelinge vragen, en dat niemand op dat ogenblik protesteerde.

De heer J. Van Elewyck: Toch wel. Wij hebben niets anders gedaan.

De heer W. Jorissen: Ik herhaal het. Het is een maneuver. Dat punt stond op de agenda. Wanneer een meerderheid beslist alle punten van de agenda af te voeren is er geen democratie meer. Dat is alles.

De Voorzitter: Dames en Heren, sommige leden van de Cultuurraad zijn van oordeel dat dit punt vandaag moet worden besproken omdat er een misverstand zou zijn geweest in verband met de stemming.

De vraag is, en ik stel ze aan de heren Hulpiau en Kempinaire, wat de bedoeling was van hun voorstel. **(Hilariteit).** Ik heb eenvoudig het voorstel tot verdaging van de heren Hulpiau en Kempinaire ter stemming gebracht.

De heer J. Van Elewyck: Dat was een ander voorstel.

De heer W. Jorissen: Mijnheer de Voorzitter, u maakt de werking van de Cultuurraad onmogelijk. Wanneer de meerderheid verdaagt wat zij wil, is er geen Cultuurraad meer.

De Voorzitter: De heer Hulpiau heeft het woord.

De heer R. Hulpiau (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, ik vraag het woord om mogelijke misverstanden uit de weg te ruimen. In dit verband wil ik twee punten behandelen.

Ten eerste de beslissing die daarstraks werd genomen door de Cultuurraad en die wel degelijk betrekking had op het geheel van de voorstellen van resolutie die samen op de agenda voorkwamen en die ook samen door de Voorzitter zijn voorgelegd en waaromtrent de beslissing is gevallen. Wij wensen niet op deze zaak terug te komen om de redenen die zijn aangegeven.

Ten tweede, wat de grond van de zaak aangaat, onderstreep ik dat wij niet beter vragen dan dat de Cultuurpactcommissie zo gauw mogelijk zou worden geïnstalleerd. **(Hilariteit, uitroepen, „dat is niet waar” op de banken van de Volksunie en op de Socialistische banken)**

Hier in deze zaal zijn er voldoende collega's die weten welke de hinderpalen zijn waardoor het komt dat dit tot nog toe niet is gebeurd.

In dat verband wil ik u zeggen dat wat de grond van de zaak betreft, wij akkoord gaan met de inhoud.

De heer W. Jorissen: Gij moet onze mensen aanduiden !

De heer R. Hulpiau: U weet genoeg waarover het gaat. Wij zijn bereid om samen met u naar een oplossing te zoeken. Zodra wij die gevonden hebben, is er niets dat ons belet de Cultuurpactcommissie te installeren. Wij wachten op uw antwoord. **(Applaus op de banken van de meerderheid)**

De Voorzitter: De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, de heer Hulpiau heeft toch de grond van de zaak aangeraakt, dus kan ik daar verder op ingaan. Mijnheer Hulpiau, u weet zeer goed waarom er vandaag nog geen Vaste Nationale Cultuurpactcommissie is. Uw groep heeft onze kandidaat ten onrechte gewraakt. Van deze situatie blijft u misbruik maken zodat er geen Cultuurpactcommissie kan tot stand komen. **(Applaus op de banken van de V.U.)**

De Voorzitter: De heer Rombaut heeft het woord.

De heer L. Rombaut (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, als Ondervoorzitter van de Cultuurraad en lid van het Bureau, voel ik mij genoopt terug te komen op de bewering van onze Voorzitter — ik twijfel niet aan zijn goede trouw, maar hij vergist zich — dat het Bureau zou beslist hebben, of zelfs maar de wens geuit, dat alle voorstellen van resolutie die vandaag op onze dagorde voorkomen tot een latere zitting zouden worden verdaagd.

Zoals de heer Coppieters heeft gezegd is er enkel na moeizame en zenuwslopende besprekingen in het Bureau een zekere consensus tot stand gekomen over de verdaging van de twee voorstellen van resolutie van de heren Boel en Kempinaire. Er is nooit sprake van geweest dat er een verdaging zou komen van het voorstel van resolutie van de heer Coppieters. Dat onderwerp werd niet aangeraakt in het Bureau. Niets belet ons dus vandaag over deze resolutie te stemmen.

Ik betreur, Mijnheer Hulpiau, dat u het nodig heeft gevonden hier te komen beweren dat het naar uw mening ook ging over alle voorstellen van resolutie. Indien dat zo is, dan zijn wij om de tuin geleid en dat betreur ik ten zeerste. **(Applaus op de banken van de Socialisten en de Volksunie)**

De Voorzitter: Hetgeen de heer Hulpiau daarnet heeft verklaard, maakt wel duidelijk dat mijn interpretatie in verband met de stemming niet verkeerd was. **(Geroep op de banken van de Volksunie en de Socialisten)** Het ging over het afvoeren van al de voorstellen van resolutie. Indien de Raad van oordeel is dat dit ene voorstel van resolutie vandaag moet worden besproken, dan moet de Raad daarover natuurlijk zelf beslissen.

De heer J. Van Elewyck: Laten wij erover stemmen.

De Voorzitter: De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer Van Geyt (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, mijn interpretatie van de stemming die in het begin van deze namiddag heeft plaats gehad, sluit volledig aan bij deze van mijn voorganger op de tribune.

Er blijkt een misverstand te bestaan. Ik heb gehoord, Mijnheer de Voorzitter, dat u zich heeft gericht tot de twee voordragers van het voorstel tot verdaging waarover daarstraks werd gestemd. Ik heb het antwoord van één van die twee voordragers gehoord, niet dat van de andere voordrager. Die andere voordrager is, zoals de heer Boel en ikzelf, medeondertekenaar van het ontwerp van resolutie van de heer Coppieters. Ik meen dus dat wij alvorens te kunnen stemmen, minstens de interpretatie van de heer Kempinaire op deze tribune moeten horen.

De heer A. Kempinaire: Mijnheer de Voorzitter, wij vragen een schorsing van de vergadering voor enkele minuten.

De vergadering wordt geschort om 15.45 uur en hervat om 16.15 uur.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer M. Coppieters c.s. houdende onmiddellijke aanwijzing van de Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Indiening en bespreking

De Voorzitter: De heer Coppieters heeft het woord.

De heer M. Coppieters: Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, Dames en Heren, het verheugt mij u te kunnen mededelen dat er een voorstel van resolutie uit de bus is gekomen dat er toe strekt spoed te zetten achter de benoeming van de leden van de Nationale Cultuurpactcommissie.

Het eerste artikel luidt als volgt:

„De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap zal zo spoedig mogelijk de Nederlandstalige leden aanwijzen van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie”.

Het tweede artikel van mijn vorige resolutie bevatte een wens gericht aan de Franse Cultuurraad. Het blijkt dat dit niet wenselijk is. Wij zouden in gemeen akkoord dienen te vermijden dat deze Raad daarin een imperatief accent zou ontdekken. Dit wil echter niet zeggen — dit zeg ik in eigen naam en in naam van onze fractie — dat deze wens niet werkelijk wordt aangehouden en wij hopen dat de

Voorzitter van deze vergadering deze wens ook tot de zijne zal maken.

Artikel 3 dat ondertussen artikel 2 is geworden luidt als volgt:

„De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap spreekt de wens uit dat de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie zo spoedig mogelijk haar werkzaamheden zou aanvangen”.

Geachte Vergadering, als initiatiefnemer van dit voorstel van resolutie zal ik mij ertoe beperken de eerste alinea van de vroegere Memorie van Toelichting voor te lezen :

„De verdraagzaamheid steunend op een pluralistische visie is de hoeksteen van de Vlaamse culturele autonomie en van de opbouwende werking van de Cultuurraad als instelling”.

Ik verheug mij bij voorbaat over de positieve en hopelijk unanieme stemming die wij straks zullen uitbrengen. **(Applaus op de banken van de Volksunie)**

De Voorzitter: De heer Hulpiau heeft het woord.

De heer R. Hulpiau (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, aan onze vergadering wordt op dit ogenblik een nieuw voorstel van resolutie voorgelegd die door de heer Coppieters zoëven werd voorgelezen. In naam van onze fractie stemmen wij met dit nieuwe voorstel in.

Ik bevestig trouwens wat wij reeds hebben gezegd, namelijk dat de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie zo spoedig mogelijk tot stand zou moeten worden gebracht.

De stemming die wij straks hierover zullen uitbrengen houdt tevens in dat de Cultuurraad tot de Voorzitter het verzoek richt dat hij onverwijld in contact zou treden met de verschillende politieke fracties met het oog op het indienen van de kandidaatstellingen, zodat wij tot de uitvoering van deze resolutie zouden kunnen overgaan en dat deze Vaste Nationale Cultuurpactcommissie binnen zeer korte tijd aan het werk kan gaan.

Ik ben ervan overtuigd dat deze regeling van die aard is om verzoening en een akkoord tussen alle fracties tot stand te brengen.

Het is in die overtuiging dat wij graag onze instemming met dit voorstel van resolutie betuigen.

(Applaus op de banken van de C. V.P. en de P. V. V.)

De Voorzitter: De heer Kempinaire heeft het woord.

De heer A. Kempinaire (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, Dames en Heren, de P.V.V.-fractie heeft herhaaldelijk verklaard dat ze wenst dat de Cultuurpactcommissie onverwijld wordt samengesteld.

Wij verheugen ons erover dat dit vandaag bijna in één handomdraai kon gebeuren **(Algemeen gelach)**, in twee handomdraaien kon gebeuren, zelfs zonder

dat dit voorstel van resolutie nog naar de Commissie dient te worden gestuurd.

Wij spreken de wens uit dat dit voorstel van resolutie geen dode letter zal blijven en eerlang een lang gewenste en geëiste realiteit zal worden. **(Applaus)**

De Voorzitter: De heer Boel heeft het woord.

De heer H. Boel (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, nu iedereen in deze vergadering gelukkig is, **(Algemeen gelach)** zijn wij natuurlijk ook gelukkig, des te meer omdat wij straks zullen kunnen vaststellen dat over een voorstel van resolutie dat reeds was verdaagd toch nog kan worden gestemd.

Wij hopen dat niet zal blijken dat dit voorstel van resolutie tot de wensen zal blijven behoren, maar dat wat erin is vervat werkelijkheid zal worden.

(Applaus)

De Voorzitter: De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer L. Van Geyt (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, u zult van mij wel aanvaarden dat ik mij aansluit bij de vreugde over de vruchtbaarheid van deze korte werkonderbreking van onze Raad, en ook bij de wens dat wat wij eenparig zullen stemmen, zal worden gevolgd door concrete daden. **(Applaus)**

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: Wij gaan over tot de stemming van de artikelen.

Artikel 1

De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap zal zo spoedig mogelijk de Nederlandstalige leden aanwijzen van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

— **Aangenomen**

Artikel 2

De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap spreekt de wens uit dat de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie zo spoedig mogelijk haar werkzaamheden zou aanvatten.

— **Aangenomen**

Naamstemming

De Voorzitter: Wij gaan thans over tot de naamstemming over het voorstel van resolutie in haar geheel.

165 leden namen deel aan de stemming

165 leden hebben geantwoord JA

Dientengevolge, neemt de Raad het voorstel van resolutie aan.

De volgende leden hebben JA geantwoord :

Adriaensens J. (Mw)	D'Haeyer R.
Anciaux V.	D'Hondt- Van
Baert F.	Opdenbosch P. (Mw)
Bascour J.	Dhoore L.
Belmans J.	Diegenant A.
Bertels L.	Dupont A.
Blanckaert Karel	Dupré J.
Blancquaert François	Férir J.
Bode M.	Février S.
Boel H.	Geens G.
Boeykens G.	Geldolf W.
Bogaerts August	Gerits J.
Bourgeois A.	Gheysen R.
Bouwens E.	Gijs R.
Buchmann J.	Goemans H.
Carpels O.	Grootjans F.
Chabert J.	Henckens J.
Claes Albert	Hendrickx J.
Claes Willy	Hulpiau R.
Claeys Dries	Jorissen W.
Claeys Walter	Julhams Y. (Mw)
Coens D.	Kelchtermans L.
Colla F.	Kempinaire A.
Cools B.	Keuleers J.
Cooreman E.	Kickx J.
Coppens E.	Kuijpers W.
Coppieters M.	Lagae A.
Coucke M.	Laridon A.
Craeybeckx-	Lavens A.
Orij G. (Mw)	Lecluyse R.
Daems Jean	Leemans E.
Daems Joseph	Lenssens J.
d'Alcantara A.	Leynen H.
Danschutter L.	Lindemans L.
De Backer-	Maes Nelly (Mw)
Van Ocken H. (Mw)	Maes Robert
De Beul A.	Mattheyssens R.
de Bruyne H.	Mesotten W.
De Clercq Constant	Monard G.
De Clercq Willy	Nauwelaers L.
De Croo H.	Nauwelaerts-
De Facq E.	Thues J. (Mw)
Degraeve J.	Olaerts J.
Degrève L.	Olivier M.
De Kegel G. (Mw)	Otte R.
De Kerpel P.	Peeters Paul
Demeester-	Peeters Renaat
De Meyer W. (Mw) .	Persyn W.
Demey O.	Ramaekers J.
Deneir A.	Raskin E.
De Paepe P.	Rombaut L.
Dequae A.	Rutten M.
De Rore A.	Schiltz H.
De Seranno J.	Sels L.
De Vidts P.	Smeers T.
Devos G. (Mej.)	Smets A.
De Winter A.	Smitt C. (Mej.)
De Wulf Roger	Somers J.

Steyaert H. (Mej.)
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Temmerman G.
 Tobback L.
 Uyttendaele R.
 Valkeniers J.
 Van Acker F.
 Vanackere L.
 Van Bogaert E.
 Van Canneyt J.
 Van Daele D.
 Vandamme F.
 Vandekerckhove Jan
 Vandekerckhove Robert
 Vandemeulebroucke J.
 Vandenabeele A.
 Vandenberghe G.
 Van der Aa M.
 Vanderborgh F.
 Van der Elst F.
 Vandersmissen E.
 Vandewiele M.
 Vandezande R.
 Van Elewyck J.
 Van Elsen C.
 Van Eynde J.
 Van Geel J.

Van Geyt L.
 Van Grembergen P.
 Vanhaegendoren M.
 Van Herreweghe M.
 Van Hoeylandt B.
 Van Hoorick A.
 Vanijlen E.
 Van In G.
 Vankeirsbilck E.
 Van Lent A.
 Van Mechelen F.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Nooten E.
 Van Ooteghem O.
 Van Rompaey R.
 Vansteenkiste Emiel
 Vansteenkiste Luc
 Vanberckmoes F.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido
 Verhaegen Joris
 Verlact-
 Gevaert M. (Mw)
 Verley sen W.
 Waltniel L.
 Wijnen F.
 Wyninckx J.

De Voorzitter: Dames en Heren, conform de wens geformuleerd door de sprekers zal ik nog deze week contact opnemen met de fractieleiders om deze wens zo spoedig mogelijk in een concrete vorm te gieten. **(Applaus)**

ONTWERP VAN DECREET TOT REGELING VAN DE ERKENNING VAN GEMEENTELIJKE CULTURELE RADEN

Algemene bespreking

De Voorzitter: Dames en Heren, thans gaan wij over tot de bespreking van het ontwerp van decreet tot regeling van de erkenning van gemeentelijke culturele raden. — nrs. 16 (B.Z. 1974)/1 (omslag) tot 10. nrs. 128 (1973-1974)/1 tot 7.
 De algemene bespreking is geopend.
 De heer De Rore, rapporteur, heeft het woord.

De heer A. De Rore (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, Dames en Heren, de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische minderheden wordt gewaarborgd, werd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers behandeld in de openbare vergadering van 28 juni 1973 en in de Senaat op 4 juli 1973. Zij verscheen in het Belgisch Staatsblad van 16 oktober 1974.

Zopas heeft onze Raad een resolutie goedgekeurd die de samenstelling van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie binnenkort mogelijk maakt.

In hetzelfde Staatsblad van 16 oktober 1973 verscheen een decreet, eveneens van 16 juli 1973, betreffende de toekenning van weddetoelagen aan cultuurfunktionarissen werkzaam in erkende culturele centra die het culturele leven in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen.

Dit decreet krijgt kracht van uitvoering op 1 januari 1974. Voortgaande op het opschrift moest het mogelijk maken de weddetoelagen van cultuurfunktionarissen door het Rijk te laten betalen, onder bepaalde voorwaarden.

Vooraleer dit decreet in werking kan treden moet enerzijds een Koninklijk Besluit worden gepubliceerd houdende bepaling van voorwaarden tot aanwerving en het statuut van de staffunctionarissen, anderzijds moet een decreet worden goedgekeurd en gepubliceerd inzake — ik gebruik de tekst van het decreet — „door de Minister van Nederlandse Cultuur erkende raden waarvan de inrichting en de werking bij decreet worden bepaald“.

Artikel 4 van het decreet in kwestie, namelijk dat van 16 juli 1973, schrijft voor dat het cultureel centrum moet beheerd worden: a) hetzij door de inrichtende overheid bijgestaan door een Raad van Bestuur waarvan de helft der leden afgevaardigden moeten zijn van door de Minister van Nederlandse Cultuur erkende raden waarvan de inrichting en de werking bij decreet worden bepaald; b) hetzij door een vereniging zonder winstoogmerk, waarvan elk van de statutaire organen voor de helft bestaat uit leden van door de Minister van Nederlandse Cultuur erkende raden waarvan de inrichting en de werking bij decreet worden bepaald.”

De Regering diende op 26 november 1973 een ontwerp van decreet tot regeling van de erkenning van gemeentelijke culturele raden in. Op 1 maart 1973 was reeds een voorstel houdende inrichting en werking van de gemeentelijke culturele raden ingediend door de leden Van Elewyck, De Rore en Van Hoorick.

Uw Commissie heeft ontwerp en voorstel gelijktijdig behandeld. Naar mijn mening mocht de dagorde van onze vergadering van heden zowel van het ontwerp als van het voorstel gewag hebben gemaakt. Omtrent het voorstel werd aan de leden een bondig rapport bezorgd.

Het ontwerp gaf aanleiding tot langdurige besprekingen, vijf vergaderingen, en tot talrijke amendementen en subamendementen.

Ik mag niet nalaten hier melding te maken van de zeer waardevolle hulp die uw rapporteur kreeg van de administratieve diensten van de Cultuurraad en ik betuig daarvoor mijn oprechte dank.

Wij deden ons best om een getrouw, dus uiteraard objectief verslag te brengen in een samengebalde tekst.

Het kostte moeite de werkzaamheden van uw commissie te rapporteren in dertien gestencilde bladzijden.

Ik kan voor de Raad mijn rapport integraal voorlezen. Als de leden dit wensen doe ik het, het is mijn werk. De lezing ervan zou trouwens betekenen en meebrengen dat de tekst ervan in de Handelingen van onze Raad zou voorkomen, en zodoende een documentatiebron worden en blijven voor de operateurs te velde. Het decreet moet inderdaad gezien worden op de achtergrond van de Cultuurpactwet.

Ik wil ook — zo de Raad daarmee instemt — een poging doen om het reeds korte verslag nog in te korten. Aanvankelijk luidde de titel : „Ontwerp van decreet tot regeling van de erkenning van gemeentelijk ke culturele raden “ Onderweg is het verruimd tot „** regeling van de erkenning van gemeentelijke raden voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding”. Uw commissie wilde daarmee belangstelling betonen voor het brandende probleem van de vrijetijdsbesteding die evengoed neerhalend als verheffend kan zijn. Er werd geen afbakening in geschreven van het veld van de cultuur en de culturele vrijetijdsbesteding en dat is ongetwijfeld best.

Artikel 1 omschrijft de opdracht van het decreet, de erkenning van de gemeentelijke raden voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding. Het is logisch dat er per gemeente maar één enkele raad werkzaam is.

Artikel 2 is reeds ter zake en omschrijft het doel van de gemeentelijke culturele raad. De raad verstrekt advies aan de gemeentelijke overheid en organiseert overleg en samenwerking tussen de sociaal culturele verenigingen. Het sociaal-cultureel werk blijft binnen het werkterrein van de verenigingen als zodanig. De tekst geeft aan de culturele raad geen bevoegdheid om zelf initiatieven te ontwikkelen. Bovendien is uit de bespreking gebleken dat de culturele raad niet mag functioneren als beheerraad van het cultureel centrum en dat de gemeentebesturen de culturele raden niet met een dotatie mogen begiftigen.

Artikel 2 — en trouwens geen enkel artikel van het decreet — geeft geen instructies omtrent de juridische vorm van de culturele raad. Er is dus geen bindende verplichting hiervoor een vereniging zonder winstoogmerk op te richten met in het Staatsblad gepubliceerde statuten. Dit stilzwijgen schijnt te wijzen op een bepaalde voorkeur voor de feitelijke vereniging.

Artikel 3 stelt fundamenteel dat de culturele raden de voorschriften van het Cultuurpactdecreet moeten naleven.

Vanaf artikel 4 volgen een reeks imperatieve voorschriften. De raad moet een algemene vergadering en een bestuur hebben.

De algemene vergadering is samengesteld uit stemgerechtigde en niet-stemgerechtigde leden.

Artikel 5 bepaalt wie lid is met en zonder stemrecht,

en behelst bovendien een verbodsbepaling: politieke mandatarissen en ambtenaren, belast met een toezichthoudende overheidsfunctie over culturele aangelegenheden, kunnen geen stemgerechtigd lid zijn.

De voorzitter, de ondervoorzitter, de secretaris en ten hoogste negen leden die het bestuur vormen moeten door de algemene vergadering worden gekozen uit stemgerechtigde leden.

Hier moeten de ideologische en filosofische strekkingen op billijke wijze vertegenwoordigd zijn.

Statuten en huishoudelijk reglement van de culturele raad worden vastgesteld door de algemene vergadering. De beide ministers die aan de bespreking in de commissie deelnamen beloofden een model op te stellen om dit door de culturele raden als leidraad te laten gebruiken.

De artikelen 8 en 9 bepalen de modaliteiten van erkenning en behoud van deze erkenning door de minister.

De artikelen 1 tot en met 9 werden, na uitputting van het recht op amendement, eenparig goedgekeurd. Dit was niet het geval voor artikel 10 dat werd goedgekeurd met 10 stemmen bij 4 neenstemmen en 1 onthouding. Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van het decreet op 1 januari 1975. Hiertegen was geen bezwaar.

Maar het behelst een tweede lid dat luidt als volgt: „Evenwel blijft de erkenning van de gemeentelijke culturele raden die vóór de inwerkingtreding van dit decreet door de Minister van Nederlandse Cultuur werden erkend, gelden tot de datum van hun erkenning overeenkomstig dit decreet en uiterlijk tot 1 januari 1976”.

Een meerderheid van de leden van uw commissie traden de Minister bij in haar stelling dat er een overgangperiode moet worden gegund aan de bestaande culturele raden om zich desgevallend met het onderhavige decreet te conformeren. Een minderheid was van oordeel dat deze regel een flagrante overtreding is van de Cultuurpactwet. Daarom waren er bij de eindstemming zes onthoudingen. Tot zover de bespreking.

Het decreet zelf zegt niets omtrent zijn consequenties. Ten ware uw rapporteur de zaak verkeerd bekijkt heeft het slechts twee opdrachten: ten eerste, de regeling van de erkenning van de culturele raden; ten tweede, het betaalbaar stellen van weddetoelagen aan cultuurfunctionarissen in dienst van een cultureel centrum mogelijk te maken.

Het voorziet, bij mijn weten, niet in cultuurfunctionarissen in dienst van de culturele raad en ook niet in subsidies ten gunste van de culturele raden. Het decreet van 16 juli 1973 voorziet trouwens ook niet in subsidiëring van de culturele centra als zodanig.

Uiteindelijk zou het onderhavige decreet dan ook slechts uitwerking krijgen in de gemeenten waar een cultureel centrum bestaat.

Logischerwijze zou dan ook de „Leidraad voor

gemeentelijke culturele raden" goedgekeurd door de Hoge Raad voor Volksopvoeding op 15 maart 1972, met ingang van 1 januari 1975 buiten werking moeten worden gesteld.

In het decreet zelf werd niet vermeld dat klachten inzake de toepassing van dit decreet aanhangig mogen worden gemaakt bij de Cultuurpactcommissie. Doch dit recht is gewaarborgd door de Cultuurpactwet zelf.

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, ziedaar mijn verslag omtrent dit decreet.

Het decreet — ik wil het nogmaals onderstrepen — werd in de Commissie goedgekeurd bij meerderheid van stemmen, met zes onthoudingen van een welbepaalde fractie. (*Applaus bij de leden van de C. V.P. en de P. V. V.*)

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, geachte Collega's, het ontwerp dat vandaag in openbare vergadering wordt behandeld is bijzonder belangrijk en dat verklaart meteen waarom de bespreking in de bevoegde Commissie zolang heeft aangesleept. De rapporteur en de Commissievoorzitter stonden alleen al om die reden voor een moeilijke taak; hun opdracht werd niet eenvoudiger door de parlementsontbinding, die een hervatting van de bespreking noodzakelijk maakte. Het verslag waarover wij beschikken is een goede synthese van de besprekingen; wij zijn er de rapporteur dankbaar voor.

Als we het decreet betreffende de culturele centra willen toegepast zien — en wie wil dit niet? — dan moet het ontwerp betreffende de gemeentelijke culturele raden worden goedgekeurd. Alleen al daarom is deze tekst belangrijk. Maar hij is het ook nog om andere redenen.

Inderdaad, volgens sommigen wordt met dit decreet de zogenaamde inspraak-democratie op gemeentelijk niveau een feit. Volgens anderen lopen we gevaar te verzinken in een systeem van „parallele democratie”, zonder werkelijke politiek verantwoordelijken.

Hoe staat de socialistische fractie tegenover dit fundamenteel probleem?

Wij zijn — zoals bekend — voorstander van inspraak op elk niveau. Ik zou hier twee teksten willen citeren die deel uitmaken van het dossier dat werd voorbereid voor ons ideologisch congres van 16 en 17 november aanstaande.

Het eerste citaat: „Alle leden van de gemeenschap moeten in de mogelijkheid worden gesteld hun gelijke rechten op politiek, sociaal, economisch en cultureel gebied effectief uit te oefenen.

Elke groep en alle individuen moeten volwaardig kunnen participeren aan het culturele totaal gebeuren. Ze moeten deel hebben aan het genot van de cultuurwaarden die in de gemeenschap ontstaan en

tevens deelnemen aan de voortdurende uitbouw van de levende cultuur. Individen en groepen die, ondanks de hun toegekende rechten en mogelijkheden tot participeren die in hun bereik worden gebracht, minder tot zulk volwaardig participeren komen, hebben recht op een globaal en voldoende aantrekkelijk cultureel aanbod dat hun patroon van mogelijkheden en keuze verrijkt. Zoals op het vlak van het sociale en het economische beleid, kent het socialisme op het gebied van het culturele beleid de verantwoordelijke democratische overheid het recht en de plicht toe om de nodige initiatieven te nemen die onontbeerlijk worden geacht om de socialistische doeleinden in de beste voorwaarden te verwezenlijken.

In de socialistische maatschappij berust de organisatie van de keuze op democratisch overlegde planning. Het cultuurbeleid moet de activiteiten van alle bij het cultureel opbouwwerk betrokken instanties coördineren en een programmatie ontwerpen op basis van wetenschappelijk onderzoek naar de behoeften en het gebrek aan behoeften, en van de inspraak van de rechtstreeks betrokkenen. De inspraakorganen zorgen voor adviezen, de democratisch verantwoordelijke overheid neemt de beslissingen en voert ze uit”.

Dit was het eerste citaat. Nog een tweede, zeer kort: „Het socialisme beschouwt de culturele opgang onder al zijn vormen als een van zijn fundamentele taken”.

Dat we met onze opvattingen over inspraak en verantwoordelijkheid niet alleen staan moge ook blijken uit de hiernavolgende tekst :

„De vormen van een directe medewerking kunnen en mogen niet de gehele verantwoordelijkheid van de gemeentepolitiek vervangen. Integendeel : juist in steden met grote belangstelling van de bevolking en met talrijke initiatieven heeft het stadsbestuur en vooral de gemeenteraad niet alleen haar volledige verantwoordelijkheid op te nemen, maar ook kunnen ze doeltreffender hun beslissende functie uitoefenen, namelijk de verschillende belangstellingen en behoeften van de burgers in een zinvol verband brengen.

Zonder dit verband kan een verstandige politiek tot verbetering van de levensstandaard niet worden verwezenlijkt. Daarbij hoort natuurlijk de moed, speciale belangen niet te laten of alleen daar op te volgen, waar ze bruikbaar zijn.

Burgerzin wil dus zeggen voorrang geven aan eigen prioriteiten. We moeten leren criteria voor onze opvattingen van levensstandaard te ontwikkelen. En we moeten ze, wat de verwezenlijking betreft, aan ons doel van de voortschrijdende democratisering van de maatschappij aanpassen.

Sociaal-democraten verstopten zich niet achter technische zaken en kunnen ook niet alleen op beweringen van **experten** steunen, waar verscheidene belangen in overeenstemming moeten worden gebracht.”

fractie kan dan ook onze goedkeuring wegdragen; het gaat hier trouwens om een moeizaam gevonden maar wijs compromis.

(Particulier gesprek tussen Mevrouw de Minister en de heer Van Elewyck — Spreker wacht)

Mijnheer Van Elewyck, ik wacht tot uw gesprek met Mevrouw de Minister gedaan is. U kan dan horen dat ik in dezelfde zin spreek als u heeft gedaan

De heer J. Van Elewyck: Ik zegde precies aan Mevrouw de Minister hoe akkoord ik ga met hetgeen u zegt, Collega Coens.

De heer D. Coens (op het spreekgestoelte): Vanuit sommige bestaande culturele raden is er ook verzet tegen het beperken van het aantal afgevaardigden van de organisaties die verschillende plaatselijke afdelingen tellen. Hoewel ik behoor tot de beweging die over de meeste van dergelijke organisaties in Vlaanderen beschikt, durf ik pleiten voor dergelijke beperking en wel om volgende redenen:

1. omdat de algemene vergadering een democratische, pluralistische en overzichtelijke werkeenheid moet blijven ;
2. omdat deze grote organisaties op lokaal vlak tot degelijk onderling overleg en gecoördineerde actie moeten worden gebracht, ook met betrekking tot de aanduiding van hun representatieve vertegenwoordigers in de culturele raden;
3. omdat er tenslotte toch meerdere afgevaardigden mogelijk zijn en zulks in verhouding tot de grootte van de gemeente.

Uit de ervaring is ook gebleken dat sommige leden van de culturele raden, zoals overigens ook van andere raden, geen genoegen nemen met de adviserende taak van hun raad en in elk geval zouden willen dat verplicht advies wordt ingewonnen ten aanzien van alle zogenaamd belangrijke culturele aangelegenheden.

Ik meen evenwel dat dergelijke adviezen niet zo vrijblijvend zijn als op het eerste gezicht kan worden gedacht en dat niets de culturele raad belet adviezen uit te brengen over elke culturele aangelegenheid. Ik zou in dit verband ook willen pleiten voor geloof in de dynamiek van deze instelling en terzelfdertijd willen waarschuwen tegen het zich in de plaats willen stellen van de gemeenteraad.

Een kritiek punt lijkt me wel te zijn de waarborg van elementaire werkmiddelen aan de gemeentelijke culturele raden onder de vorm van mankracht en werkingstoelagen. Decretale regeling hieromtrent houdt verband met de vraag of en in welke zin de Cultuuraad financiële verplichtingen kan opleggen aan de ondergeschikte besturen.

In elk geval verwachten wij dat de gemeentelijke culturele raden over de nodige werkingmogelijkheden zouden beschikken. Graag vernamen wij hieromtrent de mening en de eventuele maatregelen van onze Minister van Cultuur.

Aan de Minister zou ik tot slot willen vragen onze gemeentebesturen, culturele raden en verenigingen degelijk in te lichten over de mogelijkheden van dit decreet en zulks gekoppeld aan de uitwerking van voorgaande decreten en wettelijke beschikkingen. Binnen welke termijn en hoe meent de Minister die noodzakelijke informatie te verstrekken?

Hierbij denk ik ook aan het terbeschikkingstellen van het modelreglement van orde voor de gemeentelijke culturele raden.

Mag ik om te eindigen waarschuwen tegen overdreven verwachtingen in de gemeentelijke culturele raden? Deze raden zijn geen tovermiddel voor de bevordering van het cultureel leven op lokaal vlak; het kan zelfs zijn dat de nieuwe culturele raden moeilijkheden en spanningen in het cultureel leven op een gemeente met zich brengen.

Ik stel evenwel vertrouwen in de groeiende democratische en pluralistische gezindheid met betrekking tot de conceptie en realisatie van het cultuurbeleid en de culturele werking in de steden en gemeenten van Vlaanderen.

Wij zouden alles moeten in het werk stellen om de gemeentelijke culturele raden op hun juiste waarde te bejegenen, en zij kunnen bijzonder waardevol zijn indien wij dat allen samen willen. Laten wij deze eendrachtige wil doen blijken door het eenparig goedkeuren van dit belangrijk decreet. **(Applaus)**

De Voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op het spreekgestoelte): Mijnheer de Voorzitter, geachte Collega's, het ontwerp van decreet dat wij vandaag misschien zullen goedkeuren werd op 26 november 1973 ingediend als „dringend”, wegens de koppeling aan het decreet betreffende weddetoelagen voor cultuurfunctionarissen in de culturele centra.

Het doel van dit decreet gaat echter verder. Het wordt in het verslag omschreven als „een streven naar deelnemingsdemocratie”. Dit roept verschillende principiële problemen op.

De heer Van Elewyck heeft uitvoerig gewaarschuwd voor parallelle democratie en contramachten. Anderzijds kan men het probleem stellen van de schijninspraak. Een gemeente moet niet om advies vragen, vermits haar geen plichten worden opgelegd. Dit is mijns inziens een gebrek in het ontwerp. De gemeente moet het advies niet volgen wanneer zij haar houding kan motiveren. Dit acht ik normaal. Er stelt zich ook het probleem van de politisering, met name — het is goed het woord te verduidelijken — de invloed van de directe partijpolitiek, soms zelfs van de dorpspolitiek die zich in een aantal culturele raden sterk kan doen gelden.

Het lijkt ons belangrijk bij het onderzoek van dit decreet na te gaan hoe de toestand vroeger was, wanneer die werd geregeld door de leidraad voor de erkenning van culturele raden. In hoeverre betekent dit decreet al dan niet een vooruitgang

op de leidraad die vroeger werd gehanteerd? Deze leidraad dateert van 2 juni 1972 en heeft intussen geleid tot enkele ervaringen.

Een eerste verschil ligt in de definitie. In de leidraad is er sprake van overleg en samenwerking. De taak van advies aan de gemeentelijke raad wordt niet vermeld in de definitie. Men wil dus duidelijk de nadruk leggen op de essentiële functie van overleg en samenwerking.

Tweede verschil : in de leidraad worden uitvoerig een aantal taken opgesomd zoals daar zijn; een onderzoekstaak, een taak om te evalueren en voorstellen te doen. In tweede instantie vermeldt men een taak van advies die wij hier verheffen tot de essentie zelf van de raden die wij vandaag met een decreet zullen begiftigen. Tot de verdere taken behoren : opdrachten aanvaarden van de gemeente, een ruime coördinatietaak, een organisatietaak, een adviserende taak inzake planning en bouw van de infrastructuur, en het beheer van het cultureel centrum.

Wij waarderen in deze leidraad dat men het essentieel acht dat de culturele raad inderdaad ook werkt. Dit is niet het geval in het decreet. Men erkent enkel op basis van de samenstelling. Tijdens de urenlange discussies in onze Commissie heeft men bijna niet gesproken over bovengenoemde taken.

Een derde verschil ligt in de samenstelling. In verband met de stemgerechtigde leden, vermeldt de leidraad dat zij in de gemeente cultureel werk moeten verrichten. Wij vinden dit een uitstekende omschrijving. In het decreet wordt dit echter weer op een juridische manier beslecht en schrijft men in dit verband dat bovengenoemde leden in de gemeente moeten wonen.

Er was ook bepaald dat stemgerechtigde leden gecoöpteerd konden worden omwille van hun buitengewone competentie, omwille van het ontbreken van een aantal mensen in zo een raad.

Een ander verschilpunt inzake de **niet-stemgerechtigde leden**: tot hiertoe was dit alleen de Schepen van Cultuur. Wij ontveinden ons niet dat daardoor de rechten van de oppositie in sommige opzichten fel geschaad werden en nog alle dagen worden geschaad.

De heer J. Van Elewyck: Inderdaad.

Mevrouw N. Maes (op het spreekgestoelte): Maar, wij stellen vast dat nu alle fracties hun vertegenwoordiging zullen hebben in de raad. In een gemeente kunnen er zeer vele fracties zijn; het aantal is nergens bepaald en in de gemeentepolitiek kan men zich opsplitsen in zoveel fracties als men wil. Dat betekent dat, wat zozeer gevreesd wordt door de organisaties, door het vrije verenigingsleven, de invloed van de partijpolitieke verhoudingen in de gemeenteraad zeer zwaar zal doorspelen. Ook al hebben deze mensen geen stemrecht, hun wordt de stem niet ontnomen.

Ten slotte is er in het nieuwe decreet sprake van een erkenningscommissie die dan nog eens een aantal regelen zal moeten vastleggen, waar dit in de leidraad niet was voorzien.

Ten aanzien van de bevoegdheid zijn er eveneens verschillen. De taak van het bestuur en de algemene vergadering wordt niet bepaald in het decreet zoals dat vroeger wel het geval was. De Koning zal een reglement opstellen en de betwistingen zullen aanhangig worden gemaakt, eventueel bij de Cultuurpactcommissie, die naar wij hopen spoedig zal bestaan. ' In de leidraad werd expliciet de bepaling er aan toegevoegd dat administratieve hulp voor de goede werking van deze culturele raden noodzakelijk was. In het decreet vinden wij daarover niets terug. Ik sluit mij dan ook graag aan bij de ter zake door de C.V.P.-fractie gestelde vragen.

Men kan ook vragen opwerpen met betrekking tot het reglement van de erkenning en de gevolgen. Ik wil mij in dit verband aansluiten bij wat door de heer Van Elewyck is gezegd. Ik zal alleen nog onderstrepen dat dit weer zal dienen te gebeuren door een koninklijk besluit, dat wij opnieuw een aantal hete materies uit dit decreet hebben verwijderd om ze toe te vertrouwen aan de Koning die er al dan niet een goede oplossing voor zal vinden. Graag wil ik u ter overweging geven wat de Hoge Raad voor de Volksopleiding in zijn nogal vernietigend oordeel zegt : „De essentie van het decreet, namelijk de erkenning, is in feite niet geregeld maar verschoven naar de Koning en de Minister. ” Mijn besluit kan kort zijn.

De leidraad geeft taken aan, bevat **coöptatiemogelijkheid**, bevat lidmaatschap voor werkers in de gemeente, die er niet wonen. Het decreet onderstreept daarentegen strak de adviesfunctie, is een zuiver juridisch uitvindsel, garandeert minder politieke onafhankelijkheid ten opzichte van de diverse partijen, laat een grotere willekeur van de Ministers mogelijk., Ik stel vast dat de Hoge Raad in dit decreet zeer weinig wordt erkend.

Van de adviesfunctie gesproken! De Hoge Raad, als hoogste adviesorgaan in deze sector, heeft ook een oordeel gegeven en wij willen dit in deze vergadering niet onvermeld laten. Het doel zou zijn de inspraak op het culturele vlak in de gemeenschap te institutionaliseren. Maar, zo zegt de Hoge Raad, er is geen vaste plaats voor deze inspraak. Zij is niet verplicht, de procedure is niet geregeld. Er bestaan ook geen verplichtingen van de gemeenten ten opzichte van de culturele raad, tenzij wanneer er een cultureel centrum bestaat. De Hoge Raad stelt dan ook het volgende : „Beide aspecten komen in het ontwerp zo weinig uit de verf dat kan betwijfeld worden of er wel sprake is van het institutionaliseren van de inspraak dan wel van een proces van uniformisering van de bestaande raden, wat de verstarring in de hand werkt.”

Tot daar het oordeel van het hoogste adviesorgaan in deze sector waaraan naar mijn mening, een

vergadering als deze niet achteloos kan voorbijgaan. Wij zouden daar nog een paar bedenkingen willen aan toevoegen. Mevrouw de Minister, dit ontwerp is eigenlijk geboren uit het klimaat van 1968, zij het dan met jaren vertraging, maar intussen werd het failliet reeds vastgesteld van een aantal van die zogenaamde inspraakorganen. In feite zijn een aantal mensen die daarin terechtkwamen reeds duidelijk tot de overtuiging gekomen dat dit soort inspraak wel eens de golfbreker zou kunnen zijn waarop de contestatie te pletter loopt. Dit is eigenlijk geen decreet dat de inspraak institutionaliseert en evenmin een decreet dat het cultuurbeleid democratiseert. Ik wil hier duidelijk stellen wat zulks naar onze mening inhoudt, namelijk de bereidheid om de macht te herverdelen. Het is naar onze mening zelfs een lichte achteruitgang wanneer wij het inzake vrijheid en soepelheid vergelijken met de leidraad. Het is ook een achteruitgang inzake politieke bemoeiingen die er nu automatisch en haast onvermijdelijk bij zijn. Ik herinner er u aan dat, naar onze mening, de politici, zijnde degenen die de inspraak ontvangen, moeten kunnen worden geroepen om hun informatie te verstrekken en dat dit de taak is van de raad zelf. Ik denk dat de geadviseerden — dit is toch de strekking van het decreet — niet het recht hebben om zich ook met de adviserenden zo sterk te bemoeien als thans het geval zou zijn. Blijft de vraag, wat er met de delicate punten zal gebeuren die door de Minister zullen worden geregeld, namelijk hoe het machtsmisbruik vermijden in de toekomst, hoe betwistingen vermijden in verband met de bestaande raden. Onze fractie deelt de bezorgdheid van de heer Van Elewyc in verband met een aantal raden die op het ogenblik helemaal niet beantwoorden aan de eisen inzake erkenning die in dit decreet worden gesteld. Verder zal veel afhangen van de daadkracht en de spoedige oprichting van de Cultuurpactcommissie. Wij zijn ervan overtuigd dat er bij deze commissie tientallen bezwaren zullen binnenkomen.

Wij moeten eerlijk zijn als wij inspraak willen geven. Wij moeten ze dan ook behoorlijk organiseren. Dit wil zeggen met verplichte raadpleging door de gemeenten inzake materies over cultuurbeleid, de motivering van andersluidende beslissingen en materiële werkmogelijkheden.

Democratiseren is bereid zijn een onafhankelijke instantie te laten adviseren, vrij ten aanzien van de geadviseerde, maar de taak van de culturele raad blijft, naar onze mening, niet beperkt tot deze adviesfunctie. Vooral belangrijk voor onze gemeenten is het samenwerkingsverband waar mensen van

verschillende opinies, van verschillende werkmilieus, van verschillende sociale en territoriale geledingen vrij kunnen samenwerken. Er moet een samenwerkingsverband zijn dat niet alleen op zichzelf en evenmin structureel exclusief op de gemeenteraden is gericht, maar op brede samenleving, met als doel gemeenschapontwikkeling, de gemeenschap opbouwen, dit wil zeggen het bewustzijn wekken van de bevolking inzake problemen, de creativiteit opwekken van groepen en individuen en de kracht tot veranderen opwekken in het democratisch bewustzijn dat men als burger verantwoordelijk is voor de richting die het beleid uitgaat.

Ik zal het ter gelegenheid van de algemene bespreking voorlopig hierbij laten met de hoop dat de principiële punten die wij naar voren hebben gebracht via onze amendementen intussen door de fracties kunnen worden besproken en in een misschien iets talrijker gezelschap op hun draagwijdte kunnen worden geschat. **(Applaus op de banken van de Volksunie)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter: Dames en Heren, hiermede zijn wij aan het einde van onze werkzaamheden voor vandaag gekomen.

Ik moge u voorstellen het bepalen van agenda, dag en uur voor de volgende openbare vergadering aan het Bureau en aan uw Voorzitter over te laten.

(Instemming)

In ieder geval zal aan de orde zijn de voortzetting van de algemene bespreking en de behandeling van de artikelen, alsmede de naamstemming over het ontwerp van decreet tot regeling van de erkenning van gemeentelijke culturele raden.

De vergadering is gesloten.

De vergadering wordt gesloten om 17.20 uur.

De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

VRAGEN (R.v.O. art. 51)

Schriftelijke vragen en antwoorden

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heren **A. Diegenant**, **W. Kuijpers**, mevrouw **N. Maes**, de heren **R. Otte**, **F. Vandamme**, **M. Vanhaegendoren**.